

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 60/26

Λουξεμβούργο, 21 Απριλίου 2026

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-155/24 | Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit κ.λπ.

Εκπομπές επιβλαβών ουσιών από τσιγάρα με φίλτρο: εφόσον οδηγία της Ένωσης που αποσκοπεί στην προστασία της ανθρώπινης υγείας παραπέμπει σε διεθνή πρότυπα, οι ιδιώτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να τα συμβουλευθούν

Ολλανδικό ίδρυμα που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρόληψης του καπνίσματος στους νέους εκτιμά ότι τα τσιγάρα με φίλτρο που διατίθενται στους καταναλωτές των Κάτω Χωρών δεν συμμορφώνονται με τα μέγιστα επίπεδα εκπομπών πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα. Τα όρια αυτά καθορίζονται με οδηγία της Ένωσης η οποία παραπέμπει σε μεθόδους μέτρησης προβλεπόμενες από διεθνή πρότυπα (ISO). Τα πρότυπα αυτά δεν έχουν δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Με την απόφασή του, το Δικαστήριο επιβεβαιώνει ότι το ίδρυμα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ελέγχει εάν τα τσιγάρα συμμορφώνονται με τα επίπεδα εκπομπών, σύμφωνα με τις μεθόδους μέτρησης που προβλέπονται από τα πρότυπα ISO στα οποία παραπέμπει η οδηγία. Η πρόσβαση στα πρότυπα αυτά πρέπει να είναι ελεύθερη, δηλαδή γενική, πραγματική, δωρεάν και να μην εισάγει δυσμενείς διακρίσεις. Το Δικαστήριο διαπιστώνει εν προκειμένω ότι όλα τα μέρη είχαν πράγματι πρόσβαση στο περιεχόμενο της επίσημης και αυθεντικής έκδοσης των ως άνω προτύπων ISO. Επομένως, ακόμη και αν τα πρότυπα αυτά δεν έχουν δημοσιευθεί στην *Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, το ίδρυμα δεν μπορεί να επικαλεστεί μεθόδους μέτρησης διαφορετικές από εκείνες που προβλέπονται από τα συγκεκριμένα πρότυπα, προκειμένου να επιτύχει την ανάκληση των τσιγάρων με φίλτρο από την αγορά.

Το 2018, το ολλανδικό Ίδρυμα για την πρόληψη του καπνίσματος στους νέους της Ολλανδίας ζήτησε από την ολλανδική αρχή ασφάλειας τροφίμων και καταναλωτικών προϊόντων (NVWA) να διασφαλίσει ότι τα τσιγάρα με φίλτρο που πωλούνται στις Κάτω Χώρες τηρούν τα μέγιστα επίπεδα εκπομπών πίσσας, νικοτίνης και μονοξειδίου του άνθρακα. Τα επίπεδα αυτά καθορίζονται με οδηγία της Ένωσης ¹.

Μετά την απόρριψη του αιτήματος αυτού από την NVWA, η υπόθεση τέθηκε στην κρίση των ολλανδικών δικαστηρίων. Το 2020, το πρωτοδικείο Ρότερνταμ υπέβαλε προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο σχετικά με ορισμένες διατάξεις της οδηγίας. Το Δικαστήριο απάντησε με απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022 ².

Κατόπιν της απόφασης αυτής, το πρωτοδικείο Ρότερνταμ έκρινε ότι τα πρότυπα ISO στα οποία παραπέμπει το ολλανδικό δίκαιο δεν είναι αντιτάξιμα έναντι του ιδρύματος και ότι η μέθοδος μέτρησης των επιπέδων εκπομπών που περιγράφεται στα πρότυπα αυτά δεν συνάδει προς την οδηγία. Σύμφωνα με το εν λόγω δικαστήριο, μολονότι ο νομοθέτης της Ένωσης παραπέμπει στην ως άνω μέθοδο, αυτή δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη ότι ένα μέρος του φίλτρου του τσιγάρου καλύπτεται από τον καπνιστή όταν χρησιμοποιείται κατά τον συνηθή τρόπο. Κατά της απόφασης αυτής του πρωτοδικείου Ρότερνταμ ασκήθηκε έφεση, στο πλαίσιο της οποίας υποβλήθηκαν νέα προδικαστικά ερωτήματα στο Δικαστήριο. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται συγκεκριμένα εάν η ως άνω απόφαση του πρωτοδικείου Ρότερνταμ δικαιολογείται όταν ο ιδιώτης που ζητεί να ελεγχθεί αν τα τσιγάρα που διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται προς τα ισχύοντα πρότυπα έχει πρόσβαση στα επίμαχα πρότυπα ISO.

Το Δικαστήριο επιβεβαιώνει, με την απόφασή του, ότι το ίδρυμα, ο σκοπός του οποίου φαίνεται να εντάσσεται στο

πλαίσιο της προστασίας της ανθρώπινης υγείας που επιδιώκει η οδηγία, πρέπει να έχει τη δυνατότητα να ελέγχει εάν τα τσιγάρα που κατασκευάζονται και διατίθενται στην αγορά συμμορφώνονται προς τα επίπεδα εκπομπών που καθορίζονται από την οδηγία, με βάση τις μεθόδους μέτρησης που επιτάσσουν τα πρότυπα ISO στα οποία παραπέμπει η ίδια οδηγία. **Επομένως, ένας τέτοιος ιδιώτης πρέπει, σύμφωνα με την αρχή του κράτους δικαίου, να έχει ελεύθερη πρόσβαση στα πρότυπα αυτά. Η πρόσβαση πρέπει, δηλαδή, να είναι γενική, πραγματική, δωρεάν και να μην εισάγει διακρίσεις.**

Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, στο μέτρο που ο νομοθέτης της Ένωσης θεσπίζει υποχρεώσεις σε σχέση με διεθνή πρότυπα και αποσκοπεί στην προστασία συμφερόντων όπως η ανθρώπινη υγεία, **η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να επιβαρύνεται με τις δαπάνες που συνδέονται με την υλοποίηση της ελεύθερης πρόσβασης στην επίσημη και αυθεντική έκδοση των ως άνω προτύπων. Αυτό αφορά ιδίως την περίπτωση κατά την οποία τα πρότυπα προστατεύονται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας.**

Το Δικαστήριο διαπιστώνει εν προκειμένω ότι όλα τα μέρη είχαν πρόσβαση στο περιεχόμενο της επίσημης και αυθεντικής έκδοσης των προτύπων ISO στα οποία παραπέμπει η επίμαχη στην παρούσα υπόθεση οδηγία. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Ίδρυμα δεν δύναται να επικαλεστεί μεθόδους μέτρησης διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στα εν λόγω πρότυπα ISO, ακόμη και αν αυτά δεν έχουν δημοσιευθεί στην *Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Ακολουθήστε μας!

¹ [Οδηγία 2014/40/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ.

² Απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, [C-160/20](#), Stichting Rookpreventie Jeugd κ.λπ. (βλ. επίσης ανακοινωθέν τύπου αριθ. [29/22](#)).